

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.II.38.060/2016/6.

A tanács tagjai: . Tóth Kincső a tanács elnöke
 . Rothermel Erika előadó bíró
 . Márton Gizella bíró

A felperes: felperes neve
(**címe**)

A felperes képviselője: . Baranyai Pál ügyvéd
(**cím**)

Az alperes: Nemzeti Közlekedési Hatóság
 jogutóda, a
 Ór-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal
 (9021 Győr, Árpád út 32.)

Az alperesi jogelőd képviselője: vezető jogtanácsos

A per tárgya: végleges forgalomba helyezési
 engedély

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: öri Közigazgatási és
 Munkaügyi Bíróság
 17.K.27.160/2016/3. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 17.K.27.160/2016/3. számú ítéletét és az alperes EH/MD/NS/A/153/4/2016. számú határozatát - az elsőfokú határozatra is kiterjedően - hatályon kívül helyezi és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezi;
 - kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 60.000 (hatvanezer) forint elsőfokú és 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 30.000 (harmincezer) forint kereseti és 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal, mint elsőfokú hatóság 2014. április 18-án kelt GY/UO/NS/A/138/30/2014. számú határozatával az **E.I.** Kft. „f.a.” részére a **Gy.** sétány, **D.** körüli útépités munkálataira a 2006. július 12-én kelt GY/ÚT/NS/A/583/41/2006. iktatószámú építési engedélyben foglaltak szerint végleges forgalomba helyezési engedélyt adott.
- [2] A határozat ellen előterjesztett felperesi fellebbezés nyomán az alperes az EH/MD/NS/A/573/10/2014. iktatószámú határozatával az elsőfokú döntést megsemmisítette és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására utasította. A megismételt eljárásra vonatkozóan rögzítette, hogy az elsőfokú hatóságnak az utak építésének, forgalomba helyezésének és megszüntetésének engedélyezéséről szóló 93/2012.(V.10.) Korm.rendelet (a továbbiakban: R.) 5.§ (2) bekezdése kapcsán megállapítható, hogy az építtető nem szerezte be a felperestől a tulajdonosi nyilatkozatot, amelynek pótlását az elsőfokú hatóság sem írta elő. Az elsőfokú hatóságnak a megismételt eljárásban vizsgálni kell a nyilatkozat meglétét, és azt is, hogy a polgári megállapodástól függetlenül meghatározható-e a közútkezelő.
- [3] A megismételt eljárásban az elsőfokú hatóság 2015. április 21. napján kelt GY/UO/NS/A/304-10/2015. számú határozatával az építtető részére a végleges forgalomba helyezési engedélyt ismételten megadta.
- [4] A felperes fellebbezése nyomán eljáró alperes 2016. február 18. napján kelt EH/MD/NS/A/153/4/2016. számú határozatával az elsőfokú határozatot - a végleges forgalomba helyezés tényének érintése nélkül - az engedélyezési feltételek tekintetében megváltoztatta. Rögzítette - többek mellett -, hogy a felperes tulajdonában álló utak kezeléséről, üzemeltetéséről, fenntartásáról Győr Megyei Jogú Város Útkezelő Szervezete gondoskodik az érintettek eltérő megállapodásáig; az építtető felszámolója pedig köteles a közléstől számított 6 hónapon belül az engedélyezés tárgyát képező utak csapadékvíz-elvezetését az **R.E.** Kft.-vel rendezni, s ezt megfelelő dokumentummal igazolni. Határozatának indokolásában rögzítette, hogy a másodfokú eljárásban további szakhatósági állásfoglalásokat szerzett be, valamennyi támogatta az engedélyezést. A szakhatóság vizsgálta a Győr Megyei Jogú Város jegyzőjével szemben bejelentett kizárási okot, és megállapította, hogy a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 42.§ (5) bekezdésében körülírt abszolút kizárási ok nem áll fenn. Az alperes felhívására az **R.E.** Kft., mint közműszolgáltató közölte, hogy a forgalomba helyezéshez nem adja meg a közműszolgáltatói hozzájárulását, melyet azzal indokolt, hogy az építtető csapadékvíz-elvezető rendszert nem épített ki, a jelenlegi, általa fenntartott csapadékvíz-elvezető

rendszer költségeihez pedig nem járul hozzá. Az alperes határozatának indokolásában rögzítette, hogy az R. 19.§-ában foglalt feltételekre és a beszerzett szakhatósági állásfoglalásokra figyelemmel a tárgyi közlekedési létesítmény engedélyezésének feltételei fennállnak, mely tény a felperes sem az első-, sem a másodfokú eljárásban nem vitatta. A felperes az építési engedélyezési eljárásban hozzájárult ahhoz, hogy ingatlanjain közlekedési építmények épüljenek, melyet alátámaszt a Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata által az építtető, valamint a felperes között 2007. szeptember 28-án ellenjegyzett és létrejött településrendezési szerződés (a továbbiakban: Szerződés) is. Az alperes a felperesnek a megismételt eljárás során tartott helyszíni szemlén tett, a hozzájárulást megtagadó kijelentését az R. 5.§ előírásának megfelelő tulajdonosi nyilatkozatként értékelte, függetlenül annak tartalmától. Hangsúlyozta, hogy a felperes által felhozott alapvetően polgári jogi igények az építéshatósági eljárásban nem érvényesíthetők. Az útkezelő kapcsán tett felperesi hivatkozások körében rögzítette, hogy a jogerős építési engedéllyel összhangban jelölte meg az elsőfokú hatóság közútkezelőként Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatát, mivel az Önkormányzat a közlekedési létesítményeket 2014 májusától ténylegesen kezeli. Az elsőfokú hatósággal szembeni elfogultsági kifogás kapcsán rögzítette, hogy a felperes által előadottak és az elsőfokú hatóság által tett kifogásolható megjegyzések az ügy érdemére nem hatottak ki, a tisztességes eljárás követelményei nem sérültek.

A kereseti kérelem és az alperesi ellenkérelem

- [5] A felperes keresetében az alperes határozatának hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte. Állította, hogy hiányzik a tulajdonosi és közműszolgáltatói hozzájárulás, a közútkezelő nyilatkozata, továbbá kizárt és egyben elfogult volt az elsőfokú hatóság.
- [6] Az alperes ellenkérelmében határozatbeli indokait fenntartva a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú ítélet

- [7] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Ítéletének indokolásában hivatkozott az R. 5.§ (1), (2), (3) és (4) bekezdéseire, valamint az R. 19.§-ára. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az R. 19.§-a alapján a hatóság köteles a létesítmény forgalomba helyezése iránti eljárásban vizsgálni, hogy az az építési engedélynek megfelelően épült-e meg, rendeltetésszerű használatra alkalmas, illetve kielégíti-e a forgalombiztonsági követelményeket. Mindezt a hatóság megvizsgálta, amely mellett helyesen utalt arra, hogy polgári jogi igényeket nem bírálhatja el, kizárólag a forgalomba helyezés tárgyi feltételeinek megvalósulását ellenőrizheti. A közműszolgáltatói, tulajdonosi és útkezelői

nyilatkozat hiányára kifejtette, hogy azt valóban az építtető köteles beszerezni, azonban mindezek a hatósági eljárásban pótolhatóak, a tárgyi létesítmény rendeltetésszerű használata, illetve a forgalombiztonsággal kapcsolatos követelményeit annak elmaradása nem érinti. Megállapította, hogy az építtető tulajdonosi hozzájárulást nem szerzett be, azonban a felperes a megismételt eljárásban tartott helyszíni szemlén a hozzájárulást kifejezetten megtagadta, így nyilatkozata rendelkezésre áll. Az R. 5.§ (2) bekezdése, illetőleg (4) bekezdése együttes értelmezése alapján kifejtette, hogy a tulajdonosi nyilatkozat célja, hogy a tulajdonos(ok) észrevételei(ke)t, kifogásai(ka)t az eljárás során elő tudják adni, azonban a nyilatkozat egyúttal nem jelent hozzájárulást, amit alátámaszt az is, hogy a nyilatkozat iránti kérelem átvételét elegendő igazolni, azt akár csatolni sem kell. Hangsúlyozta, ha hozzájárulás-köteles lenne a tulajdonosok részéről egy út forgalomba helyezése, akkor ez az engedélyezést ellehetetlenítené. Az R. 5.§ (1) bekezdése szerinti közműszolgáltatói nyilatkozattal kapcsolatban az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a hozzájárulás megtagadásának oka polgári jogi megállapodás hiánya volt, ez azonban a rendeltetésszerű használat feltételeinek és forgalombiztonsági követelményeknek megvalósulását nem befolyásolja, így a közműszolgáltatói nyilatkozat rendelkezésre állt. Az elsőfokú bíróság az R. 5.§ (3) bekezdésére utalva - összefüggésben az R. 5.§ (4) bekezdésével - megállapította, hogy csak az útkezelői nyilatkozatnak kell a tényleges hozzájárulást tartalmaznia, a tulajdonosi és közműszolgáltatói nyilatkozatnak nem. A bíróság osztotta az alperes álláspontját, miszerint a tényleges útkezelő az építési engedélyben foglaltaknak, valamint a Győr Megyei Jogú Város útkezelő szervezete nyilatkozatának megfelelően megállapítható volt. Az útkezelő szervezet a tárgyi közlekedési létesítményt ténylegesen kezeli, tehát az R. 19.§-ában előírt követelmények fennállnak. Az engedélyezési eljárásan túlmutat az, hogy az útkezelő rendelkezik-e jogcímmel. Győr Megyei Jogú Város jegyzőjének kizárása kapcsán tett felperesi hivatkozásra az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a Ket. 42.§ (5) bekezdése szerint nem volt megállapítható az abszolút kizárási ok, mivel a jegyző szakhatóságként járt el. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a jegyző mellett a Fejér Megyei Kormányhivatal, mint másodfokú szakhatóság szintén érdemben vizsgálta a jegyző hatáskörébe tartozó azon követelményt, hogy az építmény elhelyezése megfelel-e a településrendezési követelményeknek és a helyi építési szabályzatnak, s e vizsgálat alapján a szakhatósági hozzájárulását megadta. Ezzel egy teljesen független másodfokú szakhatóság szakvéleménye is rendelkezésre állt a forgalomba helyezési engedély vizsgálata körében. Az elsőfokú hatóság elfogultsága kapcsán megállapította, hogy a felperes olyan kifogásokat hozott fel, amelyek még megvalósulásuk esetén sem érintik érdemben a határozat jogszerűségét.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [8] A felperes a jogerős ítélet ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmében annak hatályon kívül helyezését és új, a kereseti kérelemnek megfelelő döntés meghozatalát, azaz az alperesi határozat hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte. A tulajdonosi hozzájárulás hiányára vonatkozóan hivatkozott az R. 5.§ (2) bekezdésére, amely szerint a tulajdonosok részvétele az eljárásban nem mellőzhető, miként nem mellőzhető a tulajdonosi nyilatkozat beszerzése sem. Sérelmezte, hogy az alperes korábbi, a megelőző elsőfokú határozat megsemmisítését kimondó döntésében előírtakat az elsőfokú hatóság a megismételt eljárásban nem teljesítette. Álláspontja szerint a forgalomba helyezéshez a tulajdonosok hozzájárulása szükséges, ez vonatkozik az R. 5.§ (1) bekezdése alapján a közműszolgáltatói hozzájárulásra is, mely szintén nem állt rendelkezésre a hatósági döntés meghozatalakor. Rámutatott, hogy az építési engedély alapján és a vonatkozó megállapodások szerint az építtetőnek kötelessége lett volna a végleges csapadékvíz-elvezető rendszer kiépítésére, mely ezidáig elmaradt. Az építtetőnek az **R.E. Kft.**-től kellett volna hozzájáruló nyilatkozatot beszereznie. Az útkezelő nyilatkozatának hiányára vonatkozóan a felperes előadta, hogy az utak önkormányzati tulajdonba, illetve kezelésébe kerüléséhez további külön megállapodásra lenne szüksége, amelyre eddig nem került sor, ezért a határozatban nevesített útkezelőnek nincs jogcíme az utak kezelésére, így az R. 5.§ (3) bekezdésében megkövetelt előzetes útkezelői nyilatkozat is hiányzik a forgalomba helyezéshez. Ezzel kapcsolatban előadta, hogy az építési engedélyben már meg kell jelölni az utak leendő kezelőit, azonban az mindaddig nem lesz tényleges kezelője az utaknak, ameddig erről a tulajdonossal és az építtetővel meg nem állapodik. Győr Megyei Jogú Város jegyzőjének kizárására kapcsán hivatkozott a Ket. 42.§ (5) bekezdésére. Nem fogadta el a másodfokú szakhatóság állásfoglalását, miszerint az ingatlan nem önkormányzati tulajdonú, az Önkormányzat, annak szerve vagy a polgármester nem vált jogosulttá vagy kötelezetté. Álláspontja szerint mindenek ellentmond a határozat 4. oldalán rögzített építői nyilatkozat, mely a hiányzó nyilatkozatok körében utalt a Szerződésre. Az elsőfokú hatóság elfogultságának alátámasztására a felperes előadta, hogy az elsőfokú hatóság a megismételt eljárásban önkényesen, több alkalommal figyelmen kívül hagyta a másodfokú hatóság megsemmisítő határozatában írt iránymutatást, önkényesen minősítette önkormányzati útnak a felperes tulajdonában álló utakat, figyelmen kívül hagyta a szakhatóságként eljáró jegyzővel szembeni abszolút kizárási okot, jogértelmezése nem felel meg a törvény, illetőleg a jogszabályok valódi tartalmának, illetőleg céljának. A felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság mindezeket a jogsértéseket nem tárta fel, az alperesi határozat és ennek nyomán az elsőfokú ítélet is sérti az R. 5.§ (1)-(4) bekezdéseit, a közúti közlekedésről szóló

1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 32.§ (1) bekezdését, 33.§ (1) bekezdés c) pontját és a Ket. 42.§ (3) és (5) bekezdését.

- [9] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. A tulajdonosi hozzájárulás tekintetében kifejtette, hogy az R. 5.§ (2) bekezdése alapján vizsgálta a tulajdonosi nyilatkozat meglétét, és nem ért egyet azzal, hogy ez egyben a felperesi hozzájárulás szükségességét jelenti. Azzal, hogy a felperes nyilatkozott, miszerint hozzájárulását nem fogja megadni, valójában pótolta az építtető által be nem kért nyilatkozatot. A forgalomba helyezési eljárás során a közlekedési hatóság csak a hatáskörébe tartozó követelményeket vizsgálhatja, polgári jogi kérdések eldöntésére nincs lehetőség. Álláspontja szerint egyértelműen megállapítható volt, hogy az R. 19.§-ában foglaltaknak a létesítmény megfelel. A közszolgáltatói hozzájárulás hiányára nézve kifejtette, hogy itt is nyilatkozatot és nem hozzájárulást említ az R. 5.§ (1) bekezdése. Nyilatkozat hiányára nézve előadta, hogy a közműszolgáltató nyilatkozatában nem a kezelésében lévő közmű rendeltetésszerű használata, védelme érdekében írt elő feltételeket, hanem olyan egyéb igényeket támasztott, amelyek a közlekedési hatósági eljárásban nem érvényesíthetők. Az útkezelői hozzájárulás hiánya kapcsán az R. 5.§ (3) bekezdésére, valamint a Kkt. 32.§ (1) bekezdésére és 33.§ (1) bekezdés c) pontjára hivatkozva kifejtette, hogy a Kkt. valóban meghatározza az útkezelők személyét, melynek jelen esetben Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata tekinthető. Ezt támasztja alá az, hogy a perbeli utakat 4 év óta használják és a város útkezelő szervezete 2015. április 17. óta kezeli azokat, amely útkezelés ellen az utak tulajdonosa, így a felperes sem tiltakozott. Az alperes a Ket. 42.§ (5) bekezdése sérelmével kapcsolatban előadta, hogy a jegyző az elsőfokú eljárásban szakhatóságként közreműködött, amely során hozott állásfoglalást a másodfokú szakhatóság felülvizsgálta, és megállapította többek között azt is, hogy az elsőfokú szakhatóság tekintetében abszolút kizárási ok nem áll fenn. A felperesnek az elsőfokú hatóságra vonatkozó elfogultsági kifogása azért alaptalan, mert a határozatában tett megjegyzések érdemben nem érintették a meghozandó döntést.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [10] A felperes felülvizsgálati kérelme részben - az alábbiak szerint - alapos.
- [11] A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a nagyrészt helyesen megállapított tényállásból részben helytálló, részben téves következtetésre jutott a közigazgatási határozatok jogszerűségével kapcsolatban, ezért a felülvizsgálati bíróság döntésével nem, indokaival is csak részben ért egyet.
- [12] A felperes helyesen állította, hogy a tulajdonosok részvétele az eljárásban nem mellőzhető, miként nem mellőzhető a tulajdonosi

nyilatkozat beszerzése sem, de tévedett abban, hogy a tulajdonosi nyilatkozat [R. 5.§ (2) bekezdése] hozzájárulás lenne, amelynek hiányában a közlekedési hatóság nem dönthet az elkészült utak forgalomba helyezéséről. Ezt erősíti az R. 5.§ (4) bekezdésének második mondata, miszerint a forgalomba helyezési eljárásban az építtetőnek az (1)-(3) bekezdés szerinti nyilatkozat iránti kérelem átvételét kell igazolnia. A Kúria egyetért az elsőfokú bírósággal abban, hogy a hatóságoknak azt kellett vizsgálniuk, hogy az elkészült út rendeltetésszerű használatra alkalmas-e, illetve kielégíti-e a forgalombiztonsági követelményeket. Ennek tükrében tény, hogy az R. 19.§-ában foglalt feltételeket - a beszerzett szakhatósági állásfoglalásokra figyelemmel - a tárgyi közlekedési létesítmény teljesíti, így az engedélyezésének elvi feltételei fennállnak. Utóbbit a felperes sem az első-, sem a másodfokú eljárásban nem vitatta. A felperes R. 5.§ (2) bekezdéséhez fűzött jogértelmezése azért is téves, mert az építési, forgalomba-helyezési engedélyezési eljárásban a hatóság nem jogosult a polgári jogi igényekről dönten, azt ezáltal nem is vizsgálhatja. A hozzájárulás e polgári igényérvényesítéshez köthető, ezért helyes az a bírósági jogértelmezés mely kizárólag a nyilatkozat meglétének szükségességével érvel. Ezen túlmenően a felperes az építési engedélyezési eljárásban hozzájárult ahhoz, hogy ingatlanjain közlekedési építmények épüljenek [R. 5.§ (3) bekezdése], melyet alátámaszt a Szerződés 1.3. pontja is, így jól látható, hogy jelen eljárásban támasztott igénye a hatóság hatáskörét meghaladja. A Kúria álláspontja szerint a felperesi tulajdonosi nyilatkozat a forgalomba helyezés esetleges akadályai felvetésére szolgálhatott volna, ellentétes az engedélyezési eljárás céljával, hogy a nyilatkozat megadását/megtagadását a tulajdonos polgári igénye érvényesítésére kívánja felhasználni.

- [13] Az R. 5.§ (1) bekezdésében előírt közműszolgáltatói nyilatkozat nem állt rendelkezésre az alperesi döntés időpontjában, azt az **R.E. Kft.** (a továbbiakban: Kft.) megtagadta. Ennek oka, hogy az építtető az út vonatkozásában - az általa Szerződésben is vállalt - külön víz- és csapadékelvezető rendszert nem építette ki, a Kft. tulajdonában álló rendszert használja, melynek üzemeltetési költségeihez nem járul hozzá. A Kúria megállapította, hogy a fenti állítás - melyet egyfelől az alperes sem vitatott, másfelől a Szerződés 6.1. pontja is tartalmazza - valós tény, de az alperesi határozat jogszerűsége szempontjából irreleváns. Ennek oka, hogy a jogalkotó az R. 5.§ (1) bekezdése szerint a közműszolgáltató is csak olyan feltételeket szabhat a használónak, amelyek a rendeltetésszerű használattal vannak összefüggésben, egyéb - akár jogos - polgári jogi (költségtérítés iránti) igényét ebben az eljárásban a nyilatkozat megtagadása révén nem érvényesítheti. E körben és ez okból elegendő a nyilatkozat és nem szükséges a hozzájárulás. Itt jegyzi meg a Kúria, hogy a másodfokú határozat csapadékvíz elvezetése rendezése érdekében tett kikötése is a felperesi kifogás alaptalanságát igazolja, mivel az engedélyezés

feltételhez köthető.

- [14] Az R. 5.§ (3) bekezdésében foglaltak szerint az útkezelő hozzájáruló nyilatkozatát az építtető köteles beszerezni az engedély iránti kérelem benyújtása előtt. Az építkezéssel érintett utak kezelése vonatkozásában az Önkormányzat, az építtető és a felperes között a Szerződés ellenére további külön megállapodás nem született, mely tény a közigazgatási eljárásban Győr Megyei Jogú Város képviselője is elismerte. Az R. 5.§ (3) bekezdése körében indokolt a Kkt. 32.§ (1) bekezdésének és 33.§ (1) bekezdés c) pontjának vizsgálata. Nem vitatott, hogy a **D.** körüli utak tulajdonosa a felperes (magánút), ezen utak önkormányzati tulajdonba - a Szerződésben vállalt kötelezettségek ellenére - nem kerültek. A Kkt. 33.§ (1) bekezdés c) pontja alapján ezen magánutak jogszabály szerinti kezelője a felperes. Ugyanakkor a Győr Megyei Jogú Város Útkezelő Szervezete 107-3/2015. számú, 2015. április 17-i nyilatkozata szerint az utak tényleges kezelője, mely ellen állítólagosan a felperes semmilyen fórumon nem tiltakozott. A Kúria álláspontja szerint azonban a jogszabályi előírás, továbbá az állított tényhelyzet közötti ellentmondást a hatóság a Ket. 50.§ (1) bekezdése ellenére nem oldotta fel és csupán az állított tényre, contra legem alapította döntését, mely súlyos eljárási hiba.
- [15] A felperes megalapozottan hivatkozott az abszolút kizárási okra a Ket. 42.§ (5) bekezdése alapján, mely kimondja, hogy a jegyző, mint hatóság nem vehet részt annak a hatósági ügynek az elintézésében, amelyben az illetékességi területének az önkormányzata jogosulttá vagy kötelezetté válhat, vagy az eljárás tárgyával összefüggő kötelezettséget vállal. Az nem vitás, hogy a Győr Megyei Jogú Város Jegyzője elsőfokú szakhatóságként vett részt az eljárásban. Az sem vitatható - figyelemmel a Szerződésre -, hogy az Önkormányzat jogát érinti az a forgalomba helyezési eljárás, amely során befejezést nyer a Győr Megyei Jogú Város további közterülettel történő gyarapodása. E hatósági eljárás tehát összefügg egyfelől az Önkormányzat jogával, másfelől további kötelezettség vállalásával, az összefüggés közvetlen, nem közvetett. Az elsőfokú bíróság tévedett akkor, amikor kifejtette, hogy a Jegyző szakhatóságként nem volt „érintett”, mivel a jogalkotó a Ket. 42.§ (5) bekezdésében nem tesz különbséget hatóság és szakhatóság között, hanem - nagyon helyesen - egységesen kezeli azokat. Ennélfogva a Jegyző szakhatóságkénti közreműködésével abszolút kizárási okot sértett. A kizárás jogintézménye az eljárásjogban garanciális jellegű, célja - többek között - a hatóságba vetett bizalom fenntartása, tehát „a hatóság eljárásának nem csak jogszerűnek kell lennie, hanem annak is kell látszania” követelmény érvényesülésére is szolgál. Az az alperesi álláspont, miszerint a Jegyző szakhatóságként hozott döntését szakmai szempontból a Fejér Megyei Kormányhivatal felülbírált és jogszerűnek értékelte, továbbá megállapította, hogy a Jegyző tekintetében nem áll fenn abszolút kizárási ok, téves. A felperes mind a közigazgatási eljárásban benyújtott

fellebbezésében, mind a keresetében hivatkozott az abszolút kizárási okra. Az alperes a felperesi érveket nem cáfolta, a másodfokú szakhatóságot perbe vonta, mindössze annak a kizáráásra vonatkozó megállapítását idézte, amely részéről jogi érvként nem értékelhető. A megismételt eljárásban, a jelen ítélet megállapításait figyelembe véve kell a Jegyző helyett más, hatáskörrel rendelkező szakhatóságot kijelölni és az eljárást e vonatkozásban újra lefolytatni.

- [16] A felperes tévedett, amikor az elsőfokú hatóság elfogultságára hivatkozott. A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú hatóság egyes megjegyzései az ügy érdemét nem érintették, érdemi megállapításait pedig az alperes eljárásában megvizsgálta, azokról döntött, mely döntést, általában a másodfokú hatóság eljárását a felperes elfogultsági kifogással nem érintette.
- [17] Minderre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 275.§ (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és a Pp.339.§ (1) bekezdése alapján a felperes keresetét részben alaposnak értékelve az alperes határozatát az elsőfokú határozatra kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte.
- [18] A megismételt eljárásban az elsőfokú hatóság köteles elfogulatlan szakhatósági vélemény beszerzésére, továbbá azon körülmény alapos vizsgálatára, hogy a forgalomba helyezéssel érintett utak kezelőjének ki tekinthető. A Kúria álláspontja szerint amennyiben kétséget kizáróan igazolható, hogy az útkezelői feladatokat évek óta a felperes beleegyezése, tudomásul vétele mellett az Önkormányzat szerve végzi, úgy e speciális esetben a felperes helyett az Önkormányzat útkezelői hozzájárulása elfogadható. Ellenkező esetben a Kkt. 33.§ (1) bekezdés c) pontja az irányadó.

Záró rész

- [19] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [20] A pervesztes alperes a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán a felülvizsgálati eljárásban is alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles a felperes jogi képvisellel felmerült elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére, melynek összegét a Kúria a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (3) és (5) bekezdése alapján állapította meg az elsőfokú és a felülvizsgálati eljárásban kifejtett munkára tekintettel.
- [21] Az alperes személyes költségmentessége okán a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2017. október 4.

**Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Rothermel Erika s.k.
előadó bíró, Dr. Márton Gizella s.k. bíró**